

Pásztorjáték

(Betlehemes.)

SZEMÉLYEK:

Angyal
Pásztor
Bojtár
Számadó
Gazda

Angyal (kopogtatás után bejön a szobába és üdvözli a háziakat):

Dicsérni jöttünk az Urat,
Ha a gazda ki nem zargat.
Angyal vagyok az öt közül,
Ki nem hiszi, nézzen körül.

Minden házban szól az ének,
Minden házba ma betérnek,
Beszólnak a kis pásztorok
S hozzák a kis templomot.

(A kezében levő Betlehemet leteszi. Az angyal csenget, mire kívül felhangzik az ének. Ének közben jön be a Pásztor s a kis templom kivilágításában segít az Angyalnak.)

Mennyből az angyal, lejött hozzátok... stb.

(A második szöveg eléneklése után):

Pásztor:

Három pusztát is bejártam,
Arkón-bokron átugráltam,
De oly öröm, mint e tájon,
Sehol nincsen a világon.

Egy kicsit át vagyok fázva,
Még sem jöttem tán hiába.
Van jó csengőm a markomba'.

(A csengőt megrázza.)

Ez kísér az énekszoba'.
Hárman vannak még kinn vélem,
Hárman állnak kinn most tétlen.

A leghátsó, ő a legjobb,
Csigaházról ugrik nagyot.
Nincs tetteben semmi gazság,
És amit mond, szent igazság.

A két első jó barátom,
Kik közül egy a bojtárom.
Ő is csönget, hogyha éppen
Vagyunk az énekre készen.

Bojtár (bejön s a többiekkel körüljárva a templomot, énekel.
Ének: Krisztus Jézus született Betlehemben...)

(Pásztor és Bojtár egymással szemben állnak):

Pásztor: Öttél-e ma kisbojtár?

Bojtár: Öt tél után jön öt nyár!

Pásztor: Ittál-é ma kis bojtár?

Bojtár: Itt állok én régen már!

Pásztor: Jártak-e itt farkasok?

Bojtár: Azok is, meg angyalok!

Pásztor: Vittek-e el báránykát?

Bojtár: Bizony, nem is hoztak át!

Pásztor: Ugattak-e a kutyák?

Bojtár: Bizony, nem is kacagták!

Pásztor: Szaladtál-e utánuk?

Bojtár: Bizony nem is előttük!

Pásztor: Melyik bárányt vitték el?

Bojtár: Azt, akinek van szakálla,
Meg két csülökben a lába!
Amelyiknek szőre hosszú,
S teje édes, mint az aszul
Amelyikért sok aranyat
Alku nélkül kínálgattak!

(Ének: Pásztorok, pásztorok örvendezve... Az ének elején
bejön a Gazda s ő is körben járva énekel. Az ének végén:)

Bojtár (a Gazdához):

Hát hol jártál édes gazdánk,
Juhaink gazdája?
Azt hittük, hogy megfagyta már
Abba a bundában.

Nagy a hájad, nem hinném, hogy
Hideg verne rajta,
Nem is olyan zimankós kinn,
Tegnap épügy, mint ma.

Ne cirógasd a szakállad,
Vagy tán nagy a gondod?
Vagy tán a birkáid közül
Egypár elkallódott?

Szólj bele hát öreg atyus,
 Örülünk-e jöttén?
 Mit csinálnak a juhaink
 Odakint az estén?

Gazda: Nagyot néztem, hogy te itt vagy,
 Bár szemem pillája
 Olyan nagy, hogy alig látok
 Bojtárom arcára.

Egy órája, hogy kereslek,
 Meg a számadómat,
 És te itt ünnepruhába',
 — Örömek közt más tanyába' —
 Felejtet a budat?

(Ének. Mind a négyen körbe járva lágy csengetyű kísérettel
 éneklük: Fel nagy örömrre, most született...)

Gazda (a Bojtárhoz):
 Azt hallottam a városba'
 A szél is azt zugta,
 Hogy a juhok az akolba
 Nem mennek ma újra.
 Tán te tudod, édes szolgám,
 Oka, hogy mi ennek;
 Hogy juhaink, kik kenyerünk,
 Mind-mind elszéledtek?

Bojtár: Igaz biz'a! nagy fény között
 Szétszaladt a nyájunk,
 Hát jó gazdám, tudd meg, hogy ma
 Angyalokat láttunk.

Énekeltek nagyon szépen
 Dicsérték az Istent...
 Hogy mi történt... azt mondták, hogy
 Nézzük meg mi is bent.

(A templomocska előtt mind a négyen egy sorba térdelve,
 csengetyűkíséret nélkül énekelik):

Dicsőség mennyben az Istennek...
 (Második szakaszt is végig, ismételve.)

Bojtár (a Gazdához):
 Én bejöttem, a számadóm
 Kinn maradt bojtárnak,
 Biz' azóta nem tudom kinn
 A szelek, hogy járnak?

Ha károd van, — tiszta lelkem, —
 Nem vagyok hibája,
 Az a hibás, aki kendnek
 Számadó juhásza.

(Számadó végszóra bejön, mint hírnök érkezik. Az ajtót utánna a Bojtár csukja be. Mindenkitől távol éneklő hangon jelenti):

Fiut szült ma kis Betlehem!
 Örvendj, vigadj Jeruzsálem!
 Megjelent az Ur az Urban!
 Szűz anyától a jászolban.
 Hivei közt mindig ott van!
 Szűz anyától a jászolban!

Számadó (a templomocskához megy, de a megfelelő részig a közönséghez beszél):

A számadó tetteiben nincs gazság,
 És amit mond, az mindig szent igazság.
 Égi fényben jelenték az angyalok:
 Jézus itt van, azét én is itt vagyok.

De most sötét felhők járnak az égen,
 Szép országunk, — mely téged hisz — más kézen.
 Édes Jézus, ez itt a Te országod,
 Téged hiszünk, Te azt ime, jól látod.

Megvédjük szent országodat hitünkkel,
 Ó add vissza a mienket — Erőddel.
 Te vagy a mi jó Megváltónk,
 Nagy bajunkban Téged vártunk!
 (Karban mindnyájan hangsúllyal):
 Nagy bajunkban Téged vártunk!

(Számadó egy kis nemzetiszinű zászlócskát illeszt a templomocskára.)

(A Gazda, Számadó és a Bojtár körben járva botjaikra támaszkodva szarkaugrást csinálnak. A szöveg ismétlésénél Számadó a földre fekszik, a Pásztor és a Bojtár keresztbe állítják botjaikat, amelynek felső felén a szöveg további részén a Gazda üti a ritmust. Angyal a Számadó fejénél áll.)

Számadó, Számadó, ne aludj el máma,
 Elveszett a Gazda minden báránykája!
 Ne aludj, ébredezz, sok hija a nyájnak,
 Farkasok, vagy rablók lopakodva járnak!

Számadó, Számadó, mért nem vigyáztál hát,
 Elvesztetted mind, a sok kicsi báránykát!
 Elszéledt már a nyáj, valamennyi messze:
 Kelj már föl, kelj már föl: mindenki keresse!

(A Gazda megszurkálja a Számadót és költögeti.)

Gazda: Számadó! Számadó!

Számadó (a szurkálásra álmosan felel):
 Pajtásom, pajtásom, hagyj békében,
 Se éjem, se napom nincs énnékem:
 Juhokat őriztem éjjel-nappal:
 Mégis elszéledtek alkonyattal...

Angyal: Alusztok pásztorok?
 Jönnek már a juhok!
 Mindannyi kint legel,
 Nem vesztek azok el,
 Keljetek fel!

Számadó és Gazda felugrálnek s mindnyájan körben járva
 és csilingelve nagy örömmel mondják):

Fölkelhetsz már nagyszakállas,
 Ne busulj a nyájon,
 Ha megnézed, úgy találod,
 Amint máskor várod.
 Örvendjünk hát juhászok,
 Betlehemi pásztorok.
 Örvendezzünk!

Angyal: Mit ajándékoztok a kis Jézuskának, pásztorok?

(E felhívásra mindnyájan a templomocska köré helyezked-
 nek. A Bojtár térdre ereszkedve mondja.)

Bojtár: Mit hozhatna egy kis bojtár,
 Kit ajándék sohasem vár?
 Amit ad majd az én gazdám,
 Azt fogadd el kis Jézuskám.

Jobban örülsz a szivemnek,
 S szivemben a szeretetnek,
 Mint a kincsnek, ajándéknak,
 Melyet jászolodhoz raknak.

Azt hoztam el ide, néked,
 Aki szeret s imád Téged.
 De majd egykor, ha nagy leszek,
 Drága kincset én is veszek.

Addig is egy kívánságom:
 Édes Jézus add meglátnom:
 Mire megnő kicsi szolgád,
 Nagy legyen már Magyarország!

Pásztor: (térdre ereszkedve egy kis csomagot tart kezében):

Íme én is felajánlom,
 Amim van kis Jézusom.
 Csak kevés az, mit adhatok,
 Mert biz én is szegény vagyok.

De Te nem azt fogod nézni,
Hogy jószágát mint tetézi
A gazda, akinek van,
Aki dúsál dús javakban.

Hanem nézel a szívekbe,
A szíveknek legmélyére,
Hogy ki szeret Tégedet,
Ki imádja szent neved.

Ajándékom a szívemmel
Ime (odateszi) fogadd kegyelemmel.
A négy folyó s hármassal halom...
Tenéked és — érte adom!
Tégy jót velünk, magyarokkal,
Tégy jót a mi országunkkal!

Számadó (botjára támaszkodva mondja):
Hát énnékem kis királyom,
Mi legyen az ajándékom?
Én csak szolga vagyok itten,
Egy- egy bárány az én bérem.

Elhoztam hát a legszebbet:
Ezt ajánlom kis szívednek!
Érte én is csak azt kérem:
Hallgasd meg az én kérésem:

Magyar hűség lakja lelke,
Csak magyar légy most a mennyben!
Parancsolj angyalkáidnak:
Szálljanak a Kárpátokra,
Írják rá a mi zászlónkra:
Magyar volt ez ezer éve,
Érte hullott tenger vére!

Néked is van egy országod:
Érte neved legyen áldott!
Országodhoz — mi hűk leszünk,
Csak a mienk add meg nekünk.

Gazda (letérdelve, mint többiek):
Én a nyájamat kerestem,
Ide csak úgy betévedtem.
Hoztam volna drága kincset.
Míhez jó Atyám segített.

Addig is, míg haza jutok,
 — Érted mindenről lemondok, —
 Legyen Tied földi kincsem,
 Csak hatalmad megsegítsen.

Odahaza minden gyermek,
 Aki magyar: mind szeretnek.
 Tőled várnak ajándékot,
 Azt kérdik: Jézuska mit hoz?

Ha mennek az iskolába,
 Azt írják a nagy táblára,
 Ne hozz nekünk semmi szépet:
 Csak az ő reg nagy térképet.

Hozd el nekik, szegényeknek,
 Ha már ők is így epednek,
 Hadd örüljön a sok gyermek,
 Áldott Jézus szent nevednek.

Angyal: Szent hitünkkel és szent vágyban
 Hiszünk egy szent igazságban.
 Hitünk erős, szívünk árad...
 Akarásunk soh'sem fárad.

Soh'sem adjuk fel jussunkat:
 Feltámasztjuk országunkat!
 Várjuk, míg erős lesz karunk...
 Bitorlókkal nem tárgyalunk.

Azért minket emlékükbé'
 Tartsanak meg a jövőbe.
 Fogadjanak megint újra,
 Ha eljövünk egy év múlva.

S. K.

